

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansanedustajain
vaaleista annetun lain ja kunnallisvaalilain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että vaaleissa ja neuvoa-antavissa valtiollisissa kansanäänestyksissä voitaisiin äänestää ennakolta myös Posti- ja telelaitoksen järjestämissä asetuksella määrätävissä tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa. Näistä suurin osa olisi asiamiesposteissa. Tilapäiset ennakkoäänestyspaikat korvaisivat osan postin toimipaikkaverkoston uudelleenjärjestelyn yhteydessä poistuneista ennakkoäänestys-

paikkoina toimineista postitoimipaikoista. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisluonteisia muutoksia, jotka koskevat ennakkoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastamista sekä ilmoitusta ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoista.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan siten, että ne olisivat sovellettavissa jo vuoden 1992 kunnallisvaaleissa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Vaalilainsäädännön tarkistamisen tarve

Vaaleja koskevaa lainsäädäntöä on viimeksi laajemmin muutettu vuonna 1990 annetuilla laeilla (432-437/90), jolloin muun muassa siirryttiin yksipäiväisiin vaaleihin. Nyt ehdotettaviin muutoksiin ovat antaneet aihetta postin toimipaikkaverkossa tapahtuneet muutokset sekä kuntien keskusvaalilautakuntien ja postin vaaleissa saamat kokemukset.

Postin vähentäessä toimipaikkojaan on lakautettu 282 sellaista postitoimipaikkaa, jotka toimivat ennakkoäänestyspaikkoina viime eduskuntavaaleissa. Tämän johdosta on syytä ryhtyä toimenpiteisiin äänestäjien ennakkoäänestysmahdollisuuksien riittävyyden varmistamiseksi näiden entisten postitoimipaikkojen toimialueella.

Valtiollisissa vaaleissa ennakkoäänestyksessä annettuja äänestyslippuja on voitu alkaa tarkastaa vaalipiirin keskuslautakunnassa vaalipäivänä jo kello 15, kun taas kuntien keskus-

vaalilautakunnat ovat kunnallisvaaleissa voineet ryhtyä vastaavaan tehtävään vasta kello 16 alkaen. Tästä aiheutuvan kohtuuttoman kiireen vähentämiseksi on syytä aikaistaa tarkastamisen aloittamisaikaa myös kunnallisvaaleissa.

Posti- ja telelaitoksessa on aikaisemmissa vaaleissa koettu ongelmalliseksi se, että laitoksen on lain mukaan jo pitkän aikaa ennen vaaleja ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle, ketkä ennakkoäänestyksessä toimivat vaalitoimitsijoina kunnan alueella olevissa Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa. Kokemus on osoittanut, että näihin ilmoituksiin on jouduttu tekemään jatkuvasti paljon korjauksia ja lisäyksiä. Tästä aiheutuvan tarpeettoman työn välttämiseksi on harkittu aiheelliseksi ryhtyä toimenpiteisiin mainitun velvoitteen poistamiseksi.

1.2. Ennakkoäänestys postissa

Ennakkoäänestyksen suosio on vaali vaalilta lisääntynyt. Vuoden 1991 eduskuntavaaleissa

äänesti ennakkoon jo 1 135 259 äänioikeutettua. Kun äänestäneiden yhteismäärä oli 2 776 984, oli ennakkoon äänestäneiden osuus siitä 40,9 prosenttia. Suurin osa ennakkoon annettiin kotimaassa Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa. Postitoimipaikoissa äänestäneiden yhteismäärä oli 1 080 377, mikä vastaa 95,2 prosenttia kaikista ennakkoon äänestäneistä.

Ennakkoon äänestyspaikoiksi oli näissä vaaleissa asetuksella määrätty 1 027 Posti- ja telelaitoksen toimipaikkaa. Näistä 282 on sittemmin postin toimipaikkaverkon uudelleenjärjestelyn yhteydessä lakkautettu. Lakkautetuissa ennakkoon äänestyspaikoissa äänesti viime eduskuntavaaleissa noin 51 000 äänestäjää eli noin 4,7 prosenttia kaikista postitoimipaikoissa ennakkoon äänestäneistä.

Lakkautetuissa postitoimipaikoissa annettujen postipalvelujen korvaamiseksi on perustettu asiamiesposteja, joissa postipalveluista huolehtii postin kanssa tehdyn sopimuksen perusteella useimmissa tapauksissa yksityinen elinkeinonharjoittaja. Tällaisia asiamiesposteja on vuoden 1991 lopussa ollut yhteensä 1 059. Edelleen on kehitetty postin jakeluverkkoa. Haja-asutusalueilla on kaikkiaan noin 500 autoilla ajettavaa postinjakelun linjaa, joilla jakelu ja muut postipalvelut hoidetaan postilaatikoilla. Vuoden 1991 eduskuntavaaleissa ennakkoon äänestyspaikkoina olleista Posti- ja telelaitoksen toimipaikoista 33 on korvattu tällaisella linjalla.

Ennakkoon äänestystä ei voimassa olevan lain mukaan voida järjestää sen enempää asiamiesposteissa kuin postin jakeluverkossakaan. Vain Posti- ja telelaitoksen omat toimipaikat voidaan asetuksella määrätä ennakkoon äänestyspaikoiksi. Näin ollen ennakkoon äänestyspaikkoina toimineiden postitoimipaikkojen lakkauttaminen heikentäisi niiden äänioikeutettujen mahdollisuutta äänestää ennakolta, joilla on ollut tapana äänestää näissä ennakkoon äänestyspaikoissa, jollei korvaavia ennakkoon äänestysmahdollisuuksia järjestetä.

Lakkautettuja ennakkoon äänestyspaikkoina toimineita postitoimipaikkoja on kaikkialla maassa. Tuntuvimmin äänestäjien ennakkoon äänestysmahdollisuudet heikkenisivät kuitenkin haja-asutusalueilla, etenkin Itä- ja Pohjois-Suomessa ja eräillä varuskuntapaikkakunnilla. Esimerkinomaisesti voidaan todeta, että Lapin läänissä olevan Ylitornion kunnan kymmenestä ennakkoon äänestyspostista on poistunut seitsemän. Näissä äänesti viime eduskuntavaaleissa yhteensä 898 äänestäjää. Posti on laatinut

tarkan selvityksen poistuvien ennakkoon äänestystoimipaikkojen olosuhteista. Siitä ilmenee muun muassa näissä toimipaikoissa äänestäneiden lukumäärä sekä toimipaikan etäisyys lähimpään kuntakeskukseen ja postikonttoriin.

Posti- ja telelaitoksen toimipaikkaverkoston merkitys ennakkoon äänestyksen onnistumiselle on ollut keskeinen. Posti- ja telelaitos on toiminut aktiivisesti korvaavien ennakkoon äänestysmahdollisuuksien suunnittelemiseksi. Postin ennakkoon äänestyksen kehittämistyöryhmä on syksyllä 1991 tehnyt asiassa ehdotuksensa. Sen mukaan korvaavina ennakkoon äänestyspaikkoina voitaisiin käyttää postin jakeluverkkoa ja tilapäisiä ennakkoon äänestyspaikkoja. Työryhmän arvion mukaan autolla liikkuva postinjakaja voisi toimia vaalitoimitsijana kaikilla niillä 33 linjalla, jotka ovat korvanneet poistuvan ennakkoon äänestyspostin. Sen sijaan ennakkoon äänestykseen saariston venelinjoilla työryhmä suhtautuu varauksellisesti. Se toteaa äänestyksen vaativan erityisjärjestelyjä ja varsinaisen äänestystapahtuman kestävän kauemmin kuin kiinteässä toimipaikassa, minkä lisäksi työryhmä arvioi kustannusten äänestystapahtumaa kohti muodostuvan huomattavasti korkeammiksi kuin kiinteässä toimipaikassa. Työryhmä arvioi tarvittavan noin 60 Posti- ja telelaitoksen tilapäistä ennakkoon äänestyspaikkaa. Asiamiespostien mahdollisuuksista toimia ennakkoon äänestyspaikkoina posti on suorittanut erillisen selvityksen. Sen mukaan 36 asiamiespostia voisi toimia tilapäisinä ennakkoon äänestyspaikkoina.

Aikaisemmista vaaleista saatujen kokemusten pohjalta on arvioitavissa, että ennakkoon äänestyksen suosio lisääntyy vielä nykyisestäkin. Tämän johdosta on ryhdyttävä toimenpiteisiin postin toimipaikkaverkossa toteutetun uudistuksen aiheuttaman ennakkoon äänestyspaikkojen vajauksen poistamiseksi. Saaristoalueiden osalta tällaisia toimenpiteitä puoltaa myös saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/81) 6 §, jonka mukaan valtion ja kuntien on huolehdittava siitä, että saariston vakinaisella väellä on käytettävissään saaristo-oloissa tarvittavat erityispalvelut kohtuullisin kustannuksin ja kohtuullisella etäisyydellä.

Eräissä varuskunnissa on ollut käytössä ennakkoon äänestyspaikaksi määrätyn postitoimipaikan tilapäisiä palvelupisteitä ennakkoon äänestystä varten. Niissä on äänestyksen järjestämisestä vastannut tehtävään määrätty asianomaisen postitoimipaikan vaalitoimitsijana toimiva

postivirkamies. Äänestys on tavallisesti kestänyt näissä palvelupisteissä vain yhden päivän. Tämänkaltaisia tilapäisiä ennakkoäänestyspaikkoja tulisi Posti- ja telelaitoksen voida käyttää tarpeen vaatiessa vastaisuudessaakin ennen kaikkea niillä varuskuntapaikkakunnilla, joista on poistunut ennakkoäänestyspaikkana toiminut postitoimipaikka. Äänestys voisi niissä myös kestää laissa määrättyä yleistä ennakkoäänestysaikaa lyhyemmän ajan. Tällaiset tilapäiset ennakkoäänestyspaikat olisi asianmukaista vastaisuudessa määrätä asetuksella, josta myös poikkeava ennakkoäänestysaika kävisi ilmi.

Tilapäisinä ennakkoäänestyspaikkoina tulisi voida käyttää myös niitä asiamiesposteja, jotka Posti- ja telelaitos katsoo tarkoitukseen sopiviksi. Posti- ja telelaitoksen tulisi määrätä myös näihin ennakkoäänestyspaikkoihin vaalitoimitsija, joka suostuu tehtävään ja joka voisi olla muukin kuin laitoksen virkamies, esimerkiksi asiamiespostin hoitaja. Vaalitoimitsijan tehtävän vastaanottamisesta olisi asianmukaista nimenomaisesti sopia asianomaisen henkilön kanssa tähdentäen tehtävän hoidosta seuraavaa rikosoikeudellista virkavastuuta.

Postin jakeluverkon käyttämistä ennakkoäänestyksessä ei sen sijaan tulisi sallia. Jo käytännön syistä ei voida pitää asianmukaisena äänestämistä ulkosalla postilaatikolla taikka ahtaassa jakeluautossa tai veneessä, vaikka tarkoitukseen mahdollisesti järjestettäisiinkin erikseen kullakin ennakkoäänestyspaikalla pysytettävät äänestysuojat. Lisäksi voi osoittautua vaikeaksi sovittaa yhteen postivirkamiehen erilaisia velvoitteita, kuten vaalisalaisuuden ja kirjesalaisuuden säilymisen varmistaminen äänestämisen yhteydessä.

Ehdotetut uudistukset edellyttävät muutoksia useihin kansanedustajain vaaleista annetun lain (391/69) ja kunnallisvaalilain (361/72) säännöksiin. Paitsi eduskuntavaaleissa ja kunnallisvaaleissa uudistettuja säännöksiä sovellettaisiin myös tasavallan presidentin vaalissa ja neuvoa-antavassa valtiollisessa kansanäänestyksessä.

1.3. Ennakkoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastaminen

Ennakolta äänestäneiden äänioikeus tarkastetaan valtiollisissa vaaleissa vaalipiirin vaaliluetteloihin otettujen osalta vaalipiirien keskus-

lautakunnissa ja äänestysalueiden vaaliluetteloihin otettujen osalta kuntien keskusvaalilautakunnissa. Vaalipiirin keskuslautakunnassa tarkastetut hyväksytyt vaalikuoret on säilytettävä lähetekirjeistä erotettuina varmassa tallessa. Kunnan keskusvaalilautakunnassa hyväksytyt vaalikuoret tulee toimittaa vaalipiirin keskuslautakunnalle äänestyslippujen tarkastusta ja laskentaa varten.

Kunnallisvaaleissa vastaavasti tarkastetaan kuntien keskusvaalilautakunnissa sinne määräämään mennessä saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat. Hyväksytyt vaalikuoret on säilytettävä kunnan keskusvaalilautakunnassa varmassa tallessa lähetekirjeistä erotettuina.

Hyväksytyt vaalikuoret avataan ja niissä olevat äänestysliput tarkastetaan ja lasketaan valtiollisissa vaaleissa vaalipiirin keskuslautakunnassa ja kunnallisvaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnassa. Nämä toimenpiteet on aloitettava vaalipäivänä ennen kuin vaalitoimitus äänestyspaikalla päättyy. Äänestyslippujen tarkastaminen ja laskeminen voidaan valtiollisissa vaaleissa aloittaa aikaisintaan kello 15 ja kunnallisvaaleissa aikaisintaan kello 16.

Tavoitteena on, että ennakkotiedotus ennakkoäänestyksen tuloksesta olisi vaalipiirien keskuslautakunnista ja kunnallisvaaleissa kuntien keskusvaalilautakunnista annettavissa jo heti kello 20 jälkeen, jolloin varsinaisessa vaalitoimituksessa annettujen äänestyslippujen ennakkolaskenta ja sitä koskeva ennakkotiedotus vaalilautakunnissa alkaa. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi ennakkoäänetykseen olisi saatava laskeutuksi hyvissä ajoin ennen mainittua ajankohdtaa. Vaaliviranomaisten velvollisuutena on huolehtia siitä, että tietoja ennakkoäänestyksen tuloksesta ei pääse julkisuuteen ennen vaalitoimituksen päättymistä.

Ennakkoäänestyksessä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa äänesti vuoden 1988 tasavallan presidentin välittömässä vaalissa ja valitsijamiesten vaaleissa 623 149 henkilöä. Näissä toimipaikoissa äänesti vuoden 1988 kunnallisvaaleissa 449 680 ja vuoden 1991 eduskuntavaaleissa 1 080 377 henkilöä. Ennakkoäänestyksen arvioidaan lisääntyvän huomattavasti myös tulevissa kunnallisvaaleissa.

On arvioitu, että kunnallisvaaleissa varsinkin suurissa kaupungeissa kuntien keskusvaalilautakunnilla tulee olemaan suuria vaikeuksia saada suoritetuksi ennakkoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastus ja laskenta ennen kello 20:tä, jos äänestyslippujen tarkas-

tus saadaan aloittaa vasta kello 16. Koska myöskään ei ole aihetta olettaa, että tietoja ennakkoonäänestyksen tuloksesta yhtä tuntia aikaisemmin aloitetun laskennan johdosta pääsisi julkisuuteen ennen kello 20:tä, ehdotetaan, että ennakkoonäänentarkastus ja laskenta myös kunnallisvaaleissa saataisiin aloittaa jo kello 15. Uudistus toteutettaisiin muuttamalla kunnallisvaalilain 75 §:n 1 momenttia.

Tarkoituksenmukaista ei kuitenkaan ole, että myös niiden kuntien keskusvaalilautakunnissa, joissa ennakkoonääniä on vähän, ennakkoonäänentarkastus ja laskenta aloitettaisiin jo kello 15. Näissä kunnissa ennakkoonäänestyksen tuloksen ennakkotiedotukselle asetettavat tavoitteet ovat saavutettavissa, vaikka ennakkoonäänentarkastus ja tarkastus aloitetaan jonakin myöhempänä kellonaikana ennen kello 20:tä. Tästä asiasta ei kuitenkaan ole tarpeen ottaa säännöstä kunnallisvaalilakiin, sillä tämä on otettavissa huomioon sopivammin oikeusministeriön kunnallisvaalilain 76 §:n 2 momentin ja 102 §:n nojalla kuntien keskusvaalilautakunnille antamissa vaalitulosten ennakkolaskentaa ja ennakkotiedotusta sekä kunnallisvaalilain soveltamista koskevissa määräyksissä ja ohjeissa.

1.4. Postin vaalitoimitsijan ilmoittaminen

Voimassa olevien vaalilakien mukaan Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle määrättyyn päivään mennessä ennen ennakkoonäänestyksen alkamista tai ennen vaaleja ennakkoonäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa olevien vaalitoimitsijoiden nimi ja virka-asema tai tehtävä sekä kellonajat, jolloin ennakkoonäänestys tapahtuu.

Käytännössä ovat varsin aikaisessa vaiheessa tehtävät vaalitoimitsijamääräykset aiheuttaneet, että määräyksiin on jouduttu tekemään runsaasti korjauksia ja lisäyksiä, varsinkin viikonloppuäänestyksen tultua käyttöön.

Vaalitoimitsijoiden nimien ja virka-aseman tai tehtävän ilmoittamisella kunnan keskusvaalilautakunnalle ei voitane katsoa olevan ennakkoonäänestyksen oikeellisuuden varmistamisen kannalta juurikaan merkitystä. Olennaista on, että kussakin ennakkoonäänestyspaikassa on Posti- ja telelaitoksen kouluttama ja määräämä vaalitoimitsija, joka tietää toimivansa virkavastuulla.

Tämän johdosta ehdotetaan, että velvollisuus

mainittujen tietojen ilmoittamiseen poistettaisiin kansanedustajain vaaleista annetun lain 68 §:stä ja kunnallisvaalilain 64 §:stä. Mainittuihin pykäliin lisättäisiin samassa yhteydessä säännös, jonka mukaan Posti- ja telelaitoksen tilapäisten ennakkoonäänestyspaikkojen osalta tulisi kunnan keskusvaalilautakunnalle ilmoittaa, minä päivinä ja kellonaikoina ne ovat ennakkoon äänestämistä varten avoinna.

2. Asian valmistelu

Eduskunnan oikeusasiamies on eräseen 26 päivänä elokuuta 1991 tekemänsä päätöksen liittyen esittänyt oikeusministeriölle, että se viipymättä ryhtyisi toimenpiteisiin saariston asukkaiden ennakkoonäänestämismahdollisuuden turvaamiseksi seuraavissa yleisissä vaaleissa.

Posti- ja telelaitoksen tilapäisiä ennakkoonäänestyspaikkoja ja postin vaalitoimitsijoiden ilmoittamisesta luopumista koskevat ehdotukset on valmisteltu postin sisäisessä ennakkoonäänestyksen kehittämistyöryhmässä vuoden 1991 aikana. Postin tekemän ehdotuksen pohjalta asiaa on näiltä osin edelleen valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä, missä yhteydessä on myös vielä kuultu postin edustajia.

Postin toimipaikkaverkko on syksyllä 1991 selvittänyt asiamiespostien hoitajille lähetetyin tiedusteluin maaseutukunnissa olevien asiamiespostien mahdollisuuksia toimia tilapäisinä ennakkoonäänestyspaikkoina. Asiassa on hankittu myös postin toimipaikka-alueiden kannanotot. Tiedustelun piiriin valituista 143 asiamiespostista vastasi 110. Vastauksista 77 sisälsi myönteisen ja 33 kielteisen kannanoton tilapäisenä ennakkoonäänestyspaikkana toimimiseen. Toimipaikka-alueiden kannanottojen mukaan myönteisen vastauksen antaneista asiamiesposteista 36 voisi toimia tilapäisenä ennakkoonäänestyspaikkana.

Liikenneministeriön 31 päivänä joulukuuta 1991 asettama työryhmä, jonka tehtävänä on selvittää mahdollisuuksia Posti- ja telelaitoksen sekä eri viranomaisen palvelujen yhteisestä järjestämisestä saaristokunnissa, sai tehtäväkseen antaa välimietintö äänestyksen järjestämiseen Posti- ja telelaitoksen toimipaikka- ja jakeluverkossa liittyvistä kysymyksistä.

Ennakkoonäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastamisen aikaistamista koskeva

ehdotus on valmisteltu virkatyönä oikeusministeriössä kuntien keskusvaalilautakuntien tekemien ehdotusten pohjalta.

3. Esityksen vaikutukset

Posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen vaali-toimitsijoiden menot suoritetaan sekä valtioliisissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä että kunnallisvaaleissa valtion varoista. Näiden kustannusten korvaamisesta postille sovitaan kunkin vaalin osalta oikeusministeriön ja postin kesken. Tilapäisten ennakoäänestyspaikkojen perustamisesta ei aiheudu postille olennaisia uusia kustannuksia. Muilla ehdotetuilla uudistuksilla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Äänestäjän kannalta ehdotetut uudistukset ovat tärkeitä niiden varmistamiseksi riittävät mahdollisuudet äänestää ennakolta myös ennakoäänestyspaikkoina toimineiden postitoimipaikkojen lakkauttamisen jälkeen.

4. Voimaantulo

Muutokset ehdotetaan tuleviksi voimaan yhtäaikaaisesti siten, että ne kunnallisvaalilainsäädännön osalta olisivat sovellettavissa jo vuoden 1992 kunnallisvaaleissa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kansanedustajain vaaleista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansanedustajain vaaleista 13 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain (391/69) 64 §:n 1 momentti, 65 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 ja 3 momentti, 67 §:n 1 momentin 1 kohta, 68 §, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 64 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (370/85), 65 §:n 1 momentti ja 67 §:n 1 momentin 1 kohta 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (434/90), 66 §:n 3 momentti 15 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (967/78) sekä 68 § muutettuna mainituilla 3 päivänä toukokuuta 1985 ja 18 päivänä toukokuuta 1990 annetuilla laeilla, seuraavasti:

64 §

Ennakoäänestys tapahtuu kotimaassa asetuksella määrättävissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja sen tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa sekä 63 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa ja ulkomailla niissä Suomen edustustoissa, jotka asetuksella määrätään, ja suomalaisissa laivoissa (*ennakoäänestyspaikat*).

65 §

Äänestyksen järjestämisestä muussa ennakoäänestyspaikassa kuin laitoksessa huolehtii *vaalitoimitsija*, jona on Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja tilapäisessä ennakoäänestyspaikassa Posti- ja telelaitoksen määräämä henkilö, Suomen edustustossa sen päällikkö tai hänen määräämänsä edustuston palveluksessa oleva henkilö ja suomalaisessa laivassa sen

päällikkö tai hänen määräämänsä laivassa palveleva henkilö. Laitoksessa äänestyksen järjestämisestä huolehtii 8 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

66 §

Milloin vaalit toimitetaan tammikuun 1 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana, aloitetaan ennakoäänestys asetuksella määrättävissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa saaristoluodeella, missä kulkuyhteydet ovat jääolosuhteiden vuoksi heikot, jo 23. päivänä ennen vaaleja.

Posti- ja telelaitoksen tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa ja Suomen edustustoissa ennakoäänestys voi, sen mukaan kuin asetuksel-

la säädetään, kestää lyhyemmän ajan kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

67 §

Ennakkoäänestys tapahtuu 66 §:ssä tarkoitettuina ajanjaksoina:

1) Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ei kuitenkaan uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisenä, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä, sekä Posti- ja telelaitoksen tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa Posti- ja telelaitoksen määrääminä aikoina;

68 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 48. päivänä ennen vaaleja päivät ja kellonajat, jolloin ennakkoäänestys kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkoäänestyspaikkoina olevat Posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja tilapäiset ennakkoäänestyspaikat sekä äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

71 §

Oikeusministeriön on hyväksyttävä ajoin ennen

ennakkoäänestyksen alkamista tarpeellisin ohjein varustettuina lähetettävä äänestyslippuja, vaalikuoria, lähetekirjeitä ja lähetekuoria sekä 76 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luettelomakkeita kuntien keskusvaalilautakunnille toimitettaviksi Posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen ja tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoille sekä vaalitoimikunnille. Sannottuja asiakirjoja ja Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasimia tarpeeseen on vastavasti lähetettävä ulkoasiainministeriölle toimitettaviksi Suomen edustustoille ja suomalaisten laivojen päälliköille.

Ennakkoäänestyksen päätyttyä Posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen ja tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeeseen on toimitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle. Muiden vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeeseen on toimitettava ulkoasiainministeriölle.

75 §

Leimasimena, jolla äänestyslippu on leimatava, käytetään Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa sekä laitoksessa sen vaalipiirin vaalileimasinta, missä nämä ennakkoäänestyspaikat sijaitsevat, sekä Suomen edustustossa ja suomalaisessa laivassa Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasinta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**kunnallisvaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä toukokuuta 1972 annetun kunnallisvaalilain (361/72) 41 §, 60 §:n 1 momentti, 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 64 §, 75 §:n 1 momentti ja 97 §,

sellaistena kuin ne ovat, 41 § ja 60 §:n 1 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (372/85), 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 97 § 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (436/90) sekä 64 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja mainitulla 3 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla, sekä

lisätään 62 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa, uusi 2 momentti seuraavasti:

41 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee saat-
taa ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat
tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on
nähtävänä, äänioikeutettujen tiedoksi sillä ta-
valla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa
julkaistaan, ja lisäksi keskusvaalilautakunnan
kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksel-
la. Riittävä määrä yhdistelmiä on syyskuun 24
päivään mennessä toimitettava kunnanhallituk-
selle ja hyvissä ajoin ennen vaaleja kunnan
vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheen-
johtajille sekä kunnan alueella ennakkooänes-
tyspaikoiksi määrättyjen Posti- ja telelaitoksen
toimipaikkojen ja sen tilapäisten ennakkooä-
nestyspaikkojen vaalitoimitsijoille. Niitä on
myös pidettävä kunnan jäsenten saatavissa.

60 §

Ennakkooänestys tapahtuu asetuksella mää-
rittävissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa
ja sen tilapäisissä ennakkooänestyspaikoissa
sekä 59 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa (*ennak-
kooänestyspaikat*).

61 §

Äänestämisen järjestämisestä Posti- ja telelai-
toksen toimipaikassa ja tilapäisessä ennakkoo-
änestyspaikassa huolehtii Posti- ja telelaitok-
sen määräämä henkilö (*vaalitoimitsija*) ja lai-
toksessa 5 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

62 §

Posti- ja telelaitoksen tilapäisissä ennakkooä-
nestyspaikoissa ennakkooänestys voi, sen mu-

kaan kuin asetuksella säädetään, kestää lyhy-
emmän ajan kuin 1 momentissa säädetään.

63 §

Ennakkooänestys tapahtuu Posti- ja telelai-
toksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä si-
nä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä var-
ten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen
määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja
sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana,
ja Posti- ja telelaitoksen tilapäisessä ennakkoo-
änestyspaikassa 62 §:n 2 momentissa tarkoi-
tettuina ajanjaksoina Posti- ja telelaitoksen
määrääminä aikoina. Laitoksessa ennakkooä-
nestys tapahtuu, sen mukaan kuin vaalitoimi-
kunta määrää, ennakkooäestyksen lopettamis-
päivänä tai sitä edeltävänä päivänä sekä yhtenä
muuna päivänä toimikunnan määrääminä ai-
koina.

64 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kun-
nan keskusvaalilautakunnalle 14 päivää ennen
ennakkooäestyksen alkamista päivät ja kel-
lonajat, jolloin ennakkooänestys kunnan alu-
eella ennakkooänestyspaikoiksi määrättyissä
Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäi-
sissä ennakkooänestyspaikoissa tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkooänestyspaikkoina
olevat Posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja
tilapäiset ennakkooänestyspaikat sekä äänes-
tysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakun-
nan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kun-
nalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Il-
moitus voidaan antaa 11 §:n 3 momentissa
tarkoitettun ilmoituksen yhteydessä.

75 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalipäivänä pidettävässä kokouksessa, joka voidaan aloittaa aikaisintaan kello 15, ryhdyttävä tarkastamaan ennakkoäänestyksessä annettuja 74 §:n 5 momentissa tarkoitetuissa vaalikuorissa olevia äänestyslippuja. Mitättöminä huomioon ottamatta jätettävät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput järjestään siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat eri ryhmänä. Kussakin ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

97 §

Milloin on määrätty toimitettaviksi uudet vaalit tai vaalien toimittamista varten uusi

aika, ennakkoäänestys tapahtuu vain siinä kunnassa, jota määräys koskee. Ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa ei ennakkoäänestystä tällöin kuitenkaan toimiteta uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisenä, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Kauko Juhantalo*

1.

Laki

kansanedustajain vaaleista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansanedustajain vaaleista 13 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain (391/69) 64 §:n 1 momentti, 65 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 ja 3 momentti, 67 §:n 1 momentin 1 kohta, 68 §, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 64 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (370/85), 65 §:n 1 momentti ja 67 §:n 1 momentin 1 kohta 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (434/90), 66 §:n 3 momentti 15 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (967/78) sekä 68 § muutettuna mainituilla 3 päivänä toukokuuta 1985 ja 18 päivänä toukokuuta 1990 annetuilla laeilla, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

64 §

Ennakkoäänestys tapahtuu kotimaassa asetuksella määrättävissä posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa sekä 63 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa ja ulkomailla niissä Suomen edustustoissa, jotka asetuksella määrätään, ja suomalaisissa laivoissa (*ennakkoäänestyspaikat*).

64 §

Ennakkoäänestys tapahtuu kotimaassa asetuksella määrättävissä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikoissa ja *sen tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa* sekä 63 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa ja ulkomailla niissä Suomen edustustoissa, jotka asetuksella määrätään, ja suomalaisissa laivoissa (*ennakkoäänestyspaikat*).

65 §

Äänestyksen järjestämisestä muussa ennakkoäänestyspaikassa kuin laitoksessa huolehtii *vaalitoimitsija*, jona on Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa tämän laitoksen määräämä virkamies, Suomen edustustossa sen päällikkö tai hänen määräämänsä edustuston palveluksessa oleva henkilö ja suomalaisessa laivassa sen päällikkö tai hänen määräämänsä laivassa palveleva henkilö. Laitoksessa äänestyksen järjestämisestä huolehtii 8 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

65 §

Äänestyksen järjestämisestä muussa ennakkoäänestyspaikassa kuin laitoksessa huolehtii *vaalitoimitsija*, jona on Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja *tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa* Posti- ja telelaitoksen määräämä henkilö, Suomen edustustossa sen päällikkö tai hänen määräämänsä edustuston palveluksessa oleva henkilö ja suomalaisessa laivassa sen päällikkö tai hänen määräämänsä laivassa palveleva henkilö. Laitoksessa äänestyksen järjestämisestä huolehtii 8 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

66 §

Milloin vaalit toimitetaan tammikuun 1 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana, aloitetaan ennakkoäänestys asetuksella määrättävissä posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa saaristoalueella, missä kulkuyhteydet ovat jää-

Milloin vaalit toimitetaan tammikuun 1 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana, aloitetaan ennakkoäänestys asetuksella määrättävissä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikoissa ja *tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa* saaristo-

Voimassa oleva laki

olosuhteiden vuoksi heikot, jo 23. päivänä ennen vaaleja.

Ennakkooäänestys voi asetuksella määrättävissä Suomen edustustoissa kestää lyhyemmän ajan kuin 1 momentissa on säädetty.

67 §

Ennakkooäänestys tapahtuu 66 §:ssä tarkoitettuina ajanjaksoina:

1) Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ei kuitenkaan uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisena, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä;

68 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 48. päivänä ennen vaaleja kunnan alueella ennakkooäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa olevan vaalitoimitsijan nimi ja virka-asema tai tehtävä sekä kellonajat, jolloin ennakkooäänestys tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkooäänestyspaikkoina olevat posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

71 §

Oikeusministeriön on hyvissä ajoin ennen ennakkooäänestyksen alkamista tarpeellisin ohjein varustettuina lähetettävä äänestyslippuja, vaalikuoria, lähetekirjeitä ja lähetekuoria sekä 76 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luettelomakkeita kuntien keskusvaalilautakunnille toi-

Ehdotus

alueella, missä kulkuyhteydet ovat jääolosuhteiden vuoksi heikot, jo 23. päivänä ennen vaaleja.

Posti- ja telelaitoksen tilapäisissä ennakkooäänestyspaikoissa ja Suomen edustustoissa ennakkooäänestys voi, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, kestää lyhyemmän ajan kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

1) Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ei kuitenkaan uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisena, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä, *sekä Posti- ja telelaitoksen tilapäisessä ennakkooäänestyspaikassa Posti- ja telelaitoksen määrääminä aikoina;*

68 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 48. päivänä ennen vaaleja *päivät ja kellonajat, jolloin ennakkooäänestys kunnan alueella ennakkooäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkooäänestyspaikoissa tapahtuu.*

Kunnan alueella ennakkooäänestyspaikkoina olevat *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikat ja *tilapäiset ennakkooäänestyspaikat* sekä äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

71 §

Oikeusministeriön on hyvissä ajoin ennen ennakkooäänestyksen alkamista tarpeellisin ohjein varustettuina lähetettävä äänestyslippuja, vaalikuoria, lähetekirjeitä ja lähetekuoria sekä 76 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luettelomakkeita kuntien keskusvaalilautakunnille toi-

Voimassa oleva laki

mitettaviksi posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen vaalitoimitsijoille ja vaalitoimikunnille. Sanottuja asiakirjoja ja Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasimia tarpeineen on vastaavasti lähetettävä ulkoasiainministeriölle toimitettaviksi Suomen edustustoille ja suomalaisten laivojen päälliköille.

Ennakkoäänestyksen päätyttyä posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle. Muiden vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava ulkoasiainministeriölle.

Ehdotus

mitettaviksi *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikkojen ja *tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen* vaalitoimitsijoille sekä vaalitoimikunnille. Sanottuja asiakirjoja ja Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasimia tarpeineen on vastaavasti lähetettävä ulkoasiainministeriölle toimitettaviksi Suomen edustustoille ja suomalaisten laivojen päälliköille.

Ennakkoäänestyksen päätyttyä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikkojen ja *tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen* vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle. Muiden vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava ulkoasiainministeriölle.

75 §

Leimasimena, jolla äänestyslippu on leimatava, käytetään posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja laitoksessa sen vaalipiirin vaalileimasinta, missä toimipaikka tai laitos sijaitsee, sekä Suomen edustustossa ja suomalaisessa laivassa Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasinta.

Leimasimena, jolla äänestyslippu on leimatava, käytetään *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikassa ja *tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa* sekä laitoksessa sen vaalipiirin vaalileimasinta, missä *nämä ennakkoäänestyspaikat sijaitsevat*, sekä Suomen edustustossa ja suomalaisessa laivassa Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasinta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen
täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.*

2.

Laki**kunnallisvaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä toukokuuta 1972 annetun kunnallisvaalilain (361/72) 41 §, 60 §:n 1 momentti, 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 64 §, 75 §:n 1 momentti ja 97 §,

sellaisina kuin ne ovat, 41 § ja 60 §:n 1 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (372/85), 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 97 § 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (436/90) sekä 64 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja mainitulla 3 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla, sekä

lisätään 62 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 3 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla, uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

41 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee saat-
taa ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat
tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on
nähtävänä, äänioikeutettujen tiedoksi sillä ta-
valla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa
julkaistaan, ja lisäksi keskusvaalilautakunnan
kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksel-
la. Riittävä määrä yhdistelmiä on syyskuun 24
päivään mennessä toimitettava kunnanhallituk-
selle ja hyvissä ajoin ennen vaaleja kunnan
vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheen-
johtajille sekä kunnan alueella ennakkoään-
tyspaikoiksi määrättyjen posti- ja telelaitoksen
toimipaikkojen vaalitoimitsijoille. Niitä on
myös pidettävä kunnan jäsenten saatavissa.

60 §

Ennakkoäänestys tapahtuu asetuksella mää-
rättävissä posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa
sekä 59 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa (*ennak-
koäänestyspaikat*).

61 §

Äänestämisen järjestämisestä Posti- ja telelai-
toksen toimipaikassa huolehtii tämän laitoksen
määräämä virkamies (*vaalitoimitsija*) ja laitok-
sessa 5 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

41 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee saat-
taa ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat
tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on
nähtävänä, äänioikeutettujen tiedoksi sillä ta-
valla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa
julkaistaan, ja lisäksi keskusvaalilautakunnan
kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksel-
la. Riittävä määrä yhdistelmiä on syyskuun 24
päivään mennessä toimitettava kunnanhallituk-
selle ja hyvissä ajoin ennen vaaleja kunnan
vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheen-
johtajille sekä kunnan alueella ennakkoään-
tyspaikoiksi määrättyjen *Posti- ja telelaitoksen*
toimipaikkojen *ja sen tilapäisten ennakkoään-
tyspaikkojen* vaalitoimitsijoille. Niitä on myös
pidettävä kunnan jäsenten saatavissa.

60 §

Ennakkoäänestys tapahtuu asetuksella mää-
rättävissä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikoissa
ja sen tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa se-
kä 59 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa (*ennakko-
äänestyspaikat*).

61 §

Äänestämisen järjestämisestä Posti- ja telelai-
toksen toimipaikassa *ja tilapäisessä ennakkoää-
nestyspaikassa* huolehtii *Posti- ja telelaitoksen*
määräämä *henkilö (vaalitoimitsija)* ja laitokses-
sa 5 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

62 §

63 §

Ennakkoäänestys tapahtuu Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä siinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana. Laitoksessa ennakkoäänestys tapahtuu sen mukaan, kuin vaalitoimikunta määrää, ennakkoäänestyksen lopettamispäivänä tai sitä edeltävänä päivänä sekä yhtenä muuna päivänä toimikunnan määrääminä aikoina.

64 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle 14 päivää ennen ennakkoäänestyksen alkamista kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa olevan vaalitoimistijan nimi ja virka-asema tai tehtävä sekä kellonajat, jolloin ennakkoäänestys tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkoäänestyspaikkoina olevat posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 11 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

75 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalipäivänä pidettävässä kokouksessa, joka voidaan aloittaa aikaisintaan kello 16, ryhdyttävä tarkastamaan ennakkoäänestyksessä annettuja 74 §:n 5 momentissa tarkoitetuissa vaalikuorissa olevia äänestyslippuja. Mitättöminä huomioon ottamatta jätettävät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput järjestetään siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat eri ryhmänä. Kussakin

Posti- ja telelaitoksen tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa ennakkoäänestys voi, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, kestää lyhyemmän ajan kuin 1 momentissa säädetään.

63 §

Ennakkoäänestys tapahtuu Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä siinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ja Posti- ja telelaitoksen tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa 62 §:n 2 momentissa tarkoitettuna ajanjaksoina Posti- ja telelaitoksen määrääminä aikoina. Laitoksessa ennakkoäänestys tapahtuu, sen mukaan kuin vaalitoimikunta määrää, ennakkoäänestyksen lopettamispäivänä tai sitä edeltävänä päivänä sekä yhtenä muuna päivänä toimikunnan määrääminä aikoina.

64 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle 14 päivää ennen ennakkoäänestyksen alkamista päivät ja kellonajat, jolloin ennakkoäänestys kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkoäänestyspaikkoina olevat Posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja tilapäiset ennakkoäänestyspaikat sekä äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 11 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

75 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalipäivänä pidettävässä kokouksessa, joka voidaan aloittaa aikaisintaan kello 15, ryhdyttävä tarkastamaan ennakkoäänestyksessä annettuja 74 §:n 5 momentissa tarkoitetuissa vaalikuorissa olevia äänestyslippuja. Mitättöminä huomioon ottamatta jätettävät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput järjestetään siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat eri ryhmänä. Kussakin

Voimassa oleva laki

ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

97 §

Milloin on määrätty toimitettaviksi uudet vaalit tai vaalien toimittamista varten uusi aika, ennakkoäänestys tapahtuu vain siinä kunnassa, jota määräys koskee. Ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ei ennakkoäänestystä tällöin kuitenkaan toimiteta uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisenä, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä.

Ehdotus

ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

97 §

Milloin on määrätty toimitettaviksi uudet vaalit tai vaalien toimittamista varten uusi aika, ennakkoäänestys tapahtuu vain siinä kunnassa, jota määräys koskee. Ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa ei ennakkoäänestystä tällöin kuitenkaan toimiteta uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisenä, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.
